

Bilag 10. Arbejdsdokument: Overordnet overblik over proces med Fagfornyelsen i Norge

Dette arbejdsdokument er udarbejdet som en del af sekretariatsbetjeningen af ekspertgruppen for Fagfornyelsen.

Indledning

Dette arbejdsdokument skitserer processen for seneste revision af de norske læreplaner – kendt som Fagfornyelsen. Centrale begivenheder og processer i dette arbejde fremgår af figuren nedenfor og uddybes i dokumentet.

Dokumentet er baseret på offentligt tilgængelige kilder samt Styrelsen for Undervisning og Kvalitets (STUK) dialog om læreplaner med norske myndigheder. Dokumentet bygger på STUK's forståelse af de norske processer og er ikke blevet kvalitetssikret af de norske myndigheder.

12. marts 2024
Center for Folkeskole

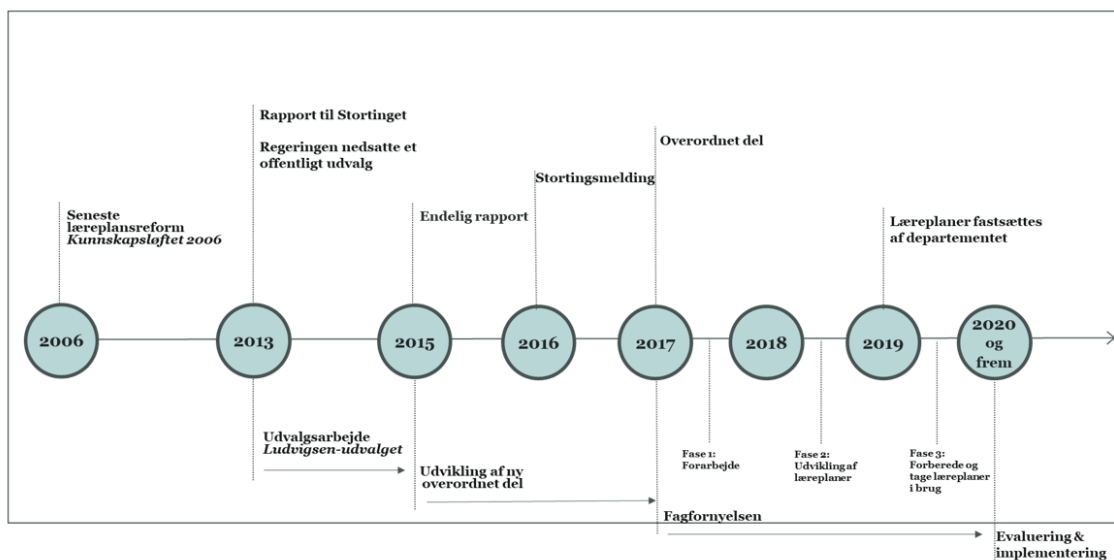
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

Overblik over norsk læreplansudvikling 2012-2024

Baggrund

I 2006 blev en ny læreplan indført i Norge - *Kunnskapsløftet 2006*. De nye læreplaner – *Kunnskapsløftet 2020* – bygger videre på idéerne i *Kunnskapsløftet 2006*.

Den norske regering tog de første skridt til en justering i 2012-2013 og annoncerede, at de ville nedsætte et arbejdsudvalg, der skulle gennemgå fag og indhold på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau.

2013-2015: Et udvalgsarbejde om fremtidens skole

I juni 2013 nedsatte regeringen *Ludvigsen-udvalget* for at vurdere, i hvilket omfang skolens indhold dækkede de kompetencer, der er nødvendige i fremtiden. Over en periode på to år afholdt udvalget ti møder.

Udvalget, ledet af Professor Sten Ludvigsen, bestod af 12 medlemmer: Tre professorer inden for pædagogik, uddannelse og læreruddannelse, en professor i politisk økonomi, en doktor og forsker inden for etik og socialmedicin og en ph.d. kandidat inden for kvantefysik. Derudover var der tre erfarne skolepraktikere: En lærer, en skoleleder og en kommunal skoleadministrator. Udvalget blev betjent af et sekretariat på 5-7 embedsmænd. Sekretariatet bidrog til skrivning, tilrettelæggelse af udvalgs møder og opfølgning på beslutninger.

Udvalgets rapportudkast blev fagfællebedømt af henholdsvis en gruppe forskere og en gruppe praktikere. Udvalget inviterede derudover en række organisationer og forskningsinstitutioner til møder og til at give inputs til udkast til udvalgets rapporter¹. Udvalget etablerede bloggen *Fremtidens skole* for at nå ud til en bredere målgruppe. Bloggen indeholdt bl.a. elementer fra alle udvalgs møderne samt indlæg fra udvalgsmedlemmer, forskere, skolens interessenter og organisationer. Den havde i perioden 1.600 til 3.000 besøgende om måneden.

Den foreløbige rapport blev udgivet i 2014.² Den bestod af viden om og analyse af den historiske udvikling af fagene over tid og en sammenligning med andre lande. I rapporten indgik også anbefalinger fra nationale og internationale interessenter om fremtidens kompetencekrav for grundskoler og ungdomsuddannelser. Den endelige rapport³ blev udgivet i 2015 og bestod af vurderinger af og anbefalinger vedrørende fagindhold, kompetencer, fornyelse af fagene og læreplansmodeller. Rapporten var genstand for en bred offentlig høring, herunder to konferencer. I alt modtog udvalget omkring 200 formelle bemærkninger til rapporten.

2015-2017: Udviklingen af ny overordnet del

I disse år handlede arbejdet om at udvikle en ny overordnet del for læreplanen. Den overordnede del uddyber værdigrundlaget i undervisningslovens formålsparagraf og de overordnede principper for undervisningen.

---

¹ Omfatter organisationer såsom lærerforeninger, Den Norske Lokalforening, regionale myndigheder, nationale centre i forskellige skolefag, tænketanke m.fl.

² [Ludvigsen-utvalgets delinnstilling om elevenes læring i fremtidens skole \(utdanningsforbundet.no\)](http://Ludvigsen-utvalgets.delinnstilling.om.elevenes.laering.i.fremtidens.skole.(utdanningsforbundet.no))

³ [Official Norwegian Reports NOU 2015: 8 \(regjeringen.no\)](http://Official.Norwegian.Reports.NOU.2015.8.(regjeringen.no))

I denne proces blev der afholdt møder med fageksperter, lærere, skoleejere og skoleledere. Repræsentanter fra det samiske mindretal (Sametinget) og centrale organisationer fra sektoren deltog i diskussioner og gav input. Ministeriet oprettede også en blog, hvor lærere, skoleledere og andre relevante aktører blev inviteret til at bidrage med input.

I april 2016 fremlagde Kunnskapsdepartementet på baggrund af dette arbejde og Ludvigsen-udvalgets rapport et forslag til en læreplansreform for grundskole og ungdomsuddannelser⁴. Forslaget blev diskuteret af Stortinget i oktober 2016, og derefter blev Fagfornyelsen igangsat.

Fase 1 af Fagfornyelsen⁵

2017-2018: Forarbejde og udvikling af retningslinjer for fagfornyelsen

Fase 1 handlede særligt om kerneelementer i fagene og udgjorde et forarbejde til selve læreplansudviklingen. Arbejdet blev udført af grupper af lærere, pædagoger og andre fagfolk i samarbejde med Utdanningsdirektoratet. Udkast til beskrivelse af fagenes kerneelementer blev undervejs delt med offentligheden, der i alt indsendte ca. 6.700 bidrag.

Fase 2 af Fagfornyelsen

2018-2019: Udvikling af læreplaner for fag og vejledningsressourcer

Fase 2 handlede om at udvikle læreplaner i de enkelte fag. Arbejdet byggede på beslutninger, der blev truffet i fase 1. I fase 2 blev der nedsat læreplansgrupper til hvert fag. Folkeskolens centrale parter kunne foreslå relevante personer til læreplansgrupperne, der blev fastsat af myndighederne.

De nye læreplaner blev udviklet i et samarbejde mellem Utdanningsdirektoratet og læreplansgrupperne. Udkast fra arbejdet blev delt med offentligheden undervejs, og ved slutningen blev der gennemført en formel høring. Myndighederne modtog i alt ca. 14.000 bidrag. Sideløbende med udviklingen af læreplanerne blev der udarbejdet vejledninger til sektoren.

Efter høringsrunden blev læreplanerne endeligt fastlagt af Kunnskapsdepartementet på baggrund af Utdanningsdirektoratets anbefaling.

Fase 3 af Fagfornyelsen

2019-2020: Forberedelse og ibrugtagelse af læreplanerne

Fase 3 handlede om at forberede skoler, skoleejere og læreruddannelserne på de nye læreplaner. Implementeringen af læreplanerne blev understøttet af dialog og erfaringsdeling med referencegruppen for at sikre

---

⁴ Fag – fordykning – forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet. [Meld. St. 28 \(2015–2016\) - regjeringen.no](#)

⁵ [Slik ble læreplanene utviklet | udir.no](#)

en god implementeringsproces og opbakning til at tage læreplanerne i brug i praksis.

Størstedelen af læreplanerne for grundskolen trådte i kraft fra skoleåret 2020/2021.⁶ Læreplaner for grundskolens sidste år (svarende til 9. klasse i Danmark) trådte dog først i kraft fra skoleåret 2021/2022. Læreplaner for ungdomsuddannelserne blev indført fra skoleåret 2020/2021 til 2022/2023.

2020-2025: Evaluering

Parallelt med at skolerne tog læreplanerne i brug fra efteråret 2020, evalueres arbejdet med at udvikle læreplanerne, og hvordan de virker i skolen. Evalueringen foregår over fem år, og der udgives løbende rapporter. Evalueringsarbejdet tilrettelægges af en programbestyrelse, der ledes af en professor ved Institut for pædagogik fra universitet i Oslo. Programbestyrelsen består af otte personer og to observatører. Uddannelsesdirektoratet varetager sekretariatsopgaven. Evalueringen kredser om fire centrale temaer: Proces, kvalitet, vejledning mv. og ændringer i skolen.

---

⁶ [Innføring og overgangsordninger for nye læreplaner | udir.no](https://www.udir.no/innforing-og-overgangsordninger-for-nye-laereplaner)